

STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV

Proč potřebujeme nové zdravotní značení na přední straně obalu potravin (FoPL)

Víří se diskuse, zda a proč se má na přední straně obalu potravin umístit zdravotně podmíněné logo, které by informovalo spotřebitele z hlediska výběru potravin pro své zdraví. Zjednodušení je sice velmi jednoduché, ale funguje. Možná to trochu obrazně připomíná tlak na nošení roušek v pandemii... A víte, že 10 Kč do prevence zdraví by brzy přineslo profit 17 Kč v ekonomickém výkonu země! Takový je výsledek analýz zdravotnictví a ekonomiky pro ČR. (Read also in EN...)

Aby se dalo pokračovat v diskusi okolo FoPL, je třeba se vrátit k základním vědeckým a politickým dokumentům, které vedly k politice prevence. Pro zdravotní sféru jsou to staré známé dokumenty, které jsou sumarizovány WHO.

Ministři EU, včetně ČR, přijali deklaraci a závazek o výživě a nepřenosných onemocněních už v roce 2013

V červenci 2013 ministři zdravotnictví evropské části WHO členských států přijali Vídeňskou deklaraci o výživě a nepřenosných onemocněních v kontextu strategie Zdraví 2020. Tato deklarace uznala vysokou zátěž nemocí způsobené nezdravým stravováním v mnoha zemích regionu a vyjádřila zvláštní znepokojení nad nárůstem nadváhy a nadměrné hmotnosti, zejména obezity u dětí.

Vídeňská deklarace **obsahovala závazek** přijmout "rozhodné opatření ke snížení tlaku na uvádění potravin na trh u dětí s ohledem na potraviny s:

- vysokým obsahem energie
- nasycených tuků a trans-mastných kyselin*
- volných cukrů
- soli

** od 1.4.2021 EU konečně stanovila legislativní limit pro trans-mastné kyseliny, nemusí tedy být označovány na štítku potravin, kontroluje to stát*

Společný politický nástroj k profilování živin

Dohoda byla vypracovat a zavést společný politický přístup, které by mimo jiné podporovaly využívání společných nástrojů pro profilování živin. Vývoj regionálního společného nástroje pro použití nebo přizpůsobení v rámci regionálního členskými státy v celé Evropě (na dobrovolném základě, s ohledem s přihlédnutím k individuálním vnitrostátním podmínkám) byl od té doby označen za klíčovou činnost v rámci evropského programu pro potraviny a výživu 2015-2020.

Výživový profil byl primárně pro děti - překážka - jak klasifikovat potraviny

Model výživového profilu byl vyvinut WHO, Regionálním úřadem pro Evropu, v reakci na tento mandát a byl navržen speciálně za účelem omezení uvádění potravin na trh pro děti. Zpráva Regionálního úřadu z roku

2013 úřadu uvedla, že jen málo zemí v evropském regionu má plně zavedena omezení uvádění potravin na trh pro děti. Jedním z důvodů, ne zcela optimálního pokroku v politice rozvoje, může být obtížné překonání výzvy, kterou představuje např. klasifikovat potraviny, jejichž uvádění na trh by mělo být omezeno, což zase vyplývá z nedostatku vhodného modelu nutričního profilu nebo jiného způsobu klasifikace potravin.

Jen několik zemí v EU zatím používalo profil živin

Několik zemí na světě vyvinuly nebo vyvíjejí nutriční profil živin. Z 53 zemí v regionu pouze Dánsko, Irsko, Norsko a Spojené království používají profil živin. v souvislosti s omezeními uvádění na trh. WHO se snaží pomáhat členským státům při vývoji nutričního modelu výživových profilů od roku 2009. Rámec hlavních zásad a manuál byl vyvinut a testován v praxi v šesti různých zemích.

Reakce EU je snaha o FoPL - klasifikace potravin, nikoli expoziční podíl

Už nařízení EPR č. 1169/2011 definuje výživové hodnoty na štítku a složení potravin. Opakování analytických údajů na přední straně se v řadě zemí neosvědčilo, proto je tu snaha zjednodušit "zdravotní charakter" u balených potravin v rámci několika skupin potravin.

Testování upřednostnilo agregované informace FoPL - zjednodušení a rychlost

Agregovaná informace byla testována vědeckými postupy a meta-analýza říká, že cca 80 % spotřebitelů chápe význam značení FoPL. Testováno ve více než 12 zemích EU. Ovšem 20% lidí s tím nesouhlasí. Nakonec je to docela pěkný výsledek vědeckého výstupu.

Vzdělávání a vysvětlování, jak systém použít

Ať bude schválený systém zdravotního značení jakýkoli, je nutné lidem systém vysvětlit a nikoli "základní zdravotní profil potravin" (postavený na neinfekčních onemocněních - CVD, rakovina, diabetes, obezita, atd.) věci mlžít.

Potřebuje ČR takový zdravotní profil na potravinách?

Většina zdravotníků, kteří výživě a prevenci rozumí, s tím souhlasí. ČR je jedna z nejhorších zemí v Evropě z hlediska zdravotní prevence (společně s Litvou). Nedávno byla taková nezávislá zpráva (HN, Zdravotnictví a ekonomika, McKinsey), veřejně publikována v médiích. Potenciál zlepšení zdraví je obrovský a ještě větší je ekonomický profit země. 10 Kč do prevence zdraví by brzy přineslo profit 17 Kč v ekonomickém výkonu země! A to stojí za investice do prevence zdraví a pozitivní myšlení! Je třeba o tom veřejně hovořit a především jednat... Samotné proklamace změny nepřinesou.

Prof. J.Ruprich, CZVP SZÚ, 14.6.2021

Why we need new front-of-pack health labelling (FoPL)

A debate is swirling as to whether and why a health-based logo should be placed on the front of food packaging to inform consumers in terms of making healthier food choices. The simplification is very simple, but it works. Perhaps it is a little figuratively reminiscent of the pressure to wear blinders in a pandemic... And you know that 10 CZK in preventive health would soon yield a profit of 17 CZK in the country's economic output! This is the result of the health and economic analyses for the Czech Republic.

To continue the discussion around FoPL, we need to go back to the underlying science and policy documents that led to the prevention policy. For the health sector, these are the old familiar documents, summarised by the WHO.

EU ministers, including the Czech Republic, adopted a declaration and commitment on nutrition and non-communicable diseases back in 2013

In July 2013, the Ministers of Health of the European part of the WHO Member States adopted the Vienna Declaration on Nutrition and Non-Communicable Diseases in the context of the Health 2020 Strategy. This declaration recognised the high burden of disease caused by unhealthy diets in many countries in the region and expressed particular concern about the increase in overweight and obesity, especially obesity in children.

The Vienna Declaration included a commitment to take "decisive action to reduce the pressure to market food to children with regard to food with:

- high energy content
- saturated fat and trans-fatty acids*
- free sugars
- salts

* as of 1 April 2021 the EU has finally set a legislative limit for trans-fatty acids, so they do not have to be labelled on food, it is controlled by the state

Common policy tool for nutrient profiling

The agreement was to develop and implement a common policy approach that would, among other things, promote the use of common nutrient profiling tools. The development of a regional common tool for use or adaptation by the Member States across Europe (on a voluntary basis, taking into account individual national circumstances) has since been identified as a key activity under the European Food and Nutrition Programme 2015-2020.

The Nutrition Profile was primarily for children - a barrier - how to classify foods

The Nutrition Profile Model was developed by WHO, Regional Office for Europe, in response to this mandate and was designed specifically to limit the marketing of foods to children. A 2013 report by the Regional Office to the Authority noted that few countries in the European Region have fully implemented restrictions on marketing foods to children. One reason for the less than optimal progress in development policy may be the difficulty in overcoming the challenge of, for example, classifying foods that should be

restricted for marketing, which in turn stems from the lack of an appropriate nutrient profile model or other means of classifying foods.

Only a few countries in the EU have so far used the nutrient profile

Several countries in the world have developed or are developing a nutrient profile. Of the 53 countries in the region, only Denmark, Ireland, Norway and the UK use a nutrient profile. in the context of marketing restrictions. WHO has been trying to assist Member States in developing nutrient profile models since 2009. A framework of guiding principles and a manual has been developed and tested in practice in six different countries.

The EU's response has been to strive for FoPL - food classification, not exposure fraction

The EPR Regulation 1169/2011 already defines the nutrition label and composition of foods. The repetition of analytical data on the front has not been successful in many countries, so there is an attempt to simplify the "health character" of packaged foods across several food groups.

Testing has favoured aggregated FoPL information - simplification and speed

Aggregated information has been tested by scientific methods and a meta-analysis says that about 80% of consumers understand the importance of FoPL labelling. Tested in more than 12 EU countries. However, 20% of people disagree. In the end, that's a pretty nice scientific output.

Educating and explaining how to use the system

Whatever the approved health labelling system, people need to be explained the system and not have things obfuscated by the "basic health profile of food" (built on non-communicable diseases - CVD, cancer, diabetes, obesity, etc.).

Does CR need such a health profile on food?

Most health professionals who understand nutrition and prevention agree. The Czech Republic is one of the worst countries in Europe in terms of health prevention (along with Lithuania). Recently such an independent report (HN, Health and Economics, McKinsey) was publicly published in the media. The potential for health improvement is huge and the economic gain to the country is even greater. 10 CZK in health prevention would soon yield a gain of 17 CZK in the country's economic output! And that is worth investing in preventive health and positive thinking! This needs to be talked about publicly and above all acted upon... Proclamations alone will not bring about change.

Prof. J.Ruprich, NIPH, 14.6.2021